

بررسی اثر پارامترهای کنترلی خشک کن لایه‌نازک بر میزان پلی فنول و مدت زمان خشک کردن چای سبز

محمد شهابی قویونلوی^۱، شاهین رفیعی^{۲*}، سید سعید محتسبی^۲ و سلیمان حسین‌پور^۲

تاریخ دریافت: ۹۲/۸/۱۱ تاریخ پذیرش: ۹۳/۹/۳

۱- گروه مهندسی مکانیک ماشین‌های کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

۲- گروه مهندسی ماشین‌های کشاورزی دانشکده مهندسی و فناوری کشاورزی دانشگاه تهران، کرج

* مسئول مکاتبه shahinrafee@ymail.com

چکیده

در این تحقیق، اثر دما و سرعت جریان هوای خشک کن بر مدت زمان رسیدن برگ‌های چای سبز به حالت نیمه خشک و کاملاً خشک شده بررسی گردید. همچنین اثر پارامترهای مذکور بر میزان کل مواد موثر موجود در عصاره محصول خشک شده نیز بررسی گردید. دما و سرعت جریان هوای خشک کردن به ترتیب برابر: ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ درجه سلسیوس و ۰/۵، ۱، ۰/۵ و ۱/۵ متربر ثانیه انتخاب گردید. داده‌های حاصل از آزمایش شامل: مدت زمان رسیدن نمونه‌های آزمایشی به محتوای رطوبتی ۵۰ و ۱۰ درصد و میزان پلی فنول موجود در عصاره محصول خشک شده بودند. داده‌های آماری آزمایش در طرح فاکتوریل و در قالب بلوك‌های کامل تصادفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان دادند که با افزایش دما و سرعت جریان هوای خشک کن، مدت زمان رسیدن نمونه‌ها به حالت نیمه و کاملاً خشک شده کاهش می‌یابد. تغییر سرعت جریان هوای در دماهای بالا، تغییر چندانی را در مدت زمان خشک شدن ایجاد نکرد. در دماهای پایین، تغییر سرعت جریان هوای بر مدت زمان خشک شدن موثر می‌باشد. میزان پلی فنول استخراجی از عصاره برگ چای سبز خشک شده در دماهای بالا، بیشتر از این میزان در دماهای پایین تر شد. ولی اثر سرعت جریان هوای در تغییر دادن این میزان معنی دار نبود. بهدلیل تخریب مواد موثر برگ چای سبز در دماهای بالا و پایین خشک کن، استفاده از دماهای متوسط برای خشک کردن این محصول پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: پلی فنول، چای سبز، خشک کردن، عصاره، گیاهان دارویی

وارد ایران شد. چای محصول برگ‌های جوانه گیاه کاملیاسیننزیس^۱ است و به فرم‌های تخمیری (چای سیاه)، غیر تخمیری (چای سبز) و نیمه تخمیری (اولونگ)^۲ مصرف می‌شود. عملده تولید و مصرف چای سبز مربوط به کشور چین است و تولید سالانه این محصول در کشور چین نزدیک به ۷۸۲ هزار تن می‌باشد که این میزان ۸۰ درصد تولید جهانی چای سبز است. در کشورهای ژاپن، کره جنوبی و اندونزی هم این محصول را تولید و حتی به کشورهای دیگر صادر می‌کنند. از طرفداران اصلی این نوشیدنی ساکنان آسیای شرقی می‌باشد و به تازگی در اروپای غربی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد (احمدلو، ۱۳۸۹).

یکی از ترکیبات مهم موجود در چای سبز که امروزه مورد توجه علوم پزشکی و داروسازی می‌باشد، ترکیبات فنولی موسوم به پلی فنلهای هستند که بعنوان ترکیبات آنتی اکسیدان نیز مشهورند. محققین خاطرنشان می‌کنند که چای سبز حاوی نوعی پلی‌فنول به

۱- مقدمه

اهمیت فرآیندهای پس از برداشت که شامل: روش‌های مختلف خشک کردن و تاثیر این روشها بر مواد موثر گیاهان دارویی، ساختار دستگاه‌های طراحی شده بدین منظور، استخراج عصاره و انسانس و روش‌های مختلف استخراج آنها در صنعت، فرآیندهای پس از استخراج، بسته‌بندی و نگهداری اندام‌های گیاهی است، بسیار بیشتر از عملیات کاشت، داشت و برداشت محصول است. چه بسا در بسیاری موارد، عدم توجه به این مرحله باعث کاهش چشمگیر و غیر قابل جبران در کمیت و کیفیت مواد موثر دارویی و هدر رفتن کلیه رحمات حاصله در مراحل قبل از برداشت می‌گردد (خدادادی، ۱۳۶۹).

بوته چای اولین بار هزاران سال پیش در چین در حالی پیدا شد که بطور خودرو می‌روئید و استفاده ای برای انسان نداشت. چای بعدها بصورت دم کرده برای رفع خستگی مورد استفاده قرار گرفت. این گیاه در حدود صد سال پیش توسط کاشف السلطنه چایکار

¹Camellia sinensis

²Oolong

سطح ۵ درصد و ۱ درصد معنی دار بود، ولی تغییرات دمای دم آوری اثر معنی داری بر مقدار کل پلی فنول های عصاره چای سبز نداشت. مدت زمان دم آوری ۱۵ دقیقه و فصل برداشت تابستان بیشترین مقدار پلی فنول را دارا بود. البته بین فصل برداشت بهار و تابستان تفاوت معنی داری مشاهده نشد.

مقایسه ای بین میزان تغییرات چهار کاتچین ^۳ اصلی (از مهمترین پلی فنول های موجود در چای سبز) در اثر تغییرات دمای آب محلولی با برگ های چای سبز خشک شده و زمان دم آوری چای سبز، صورت پذیرفته است. در این تحقیق اثر افزودنی های اسیدی به چای سبز خشک شده ای که در حال دم آوری است، بررسی گردید. آزمایش ها در زمان ها و دماهای دم آوری بترتیب بین ۳ تا ۷ دقیقه و ۷۰ تا ۱۰۰ درجه سلسیوس همراه با افزودن آبلیمو به عنوان افزودنی اسیدی و در یک حالت بدون افزودنی در دمای آب ۱۰۰ درجه سلسیوس انجام گرفت. نتایج نشان داد که افزایش در مدت زمان دم آوری و استفاده از آب با درجه حرارت بالاتر و همچنین افزودن آبلیمو به عنوان یک کاهنده PH می تواند در ارتقاء میزان کاتچین های محصول نهایی مؤثر واقع شود (زیمرمان و گلایشن هاگن، ۲۰۱۱).

بررسی روش های مختلف استخراج بیشترین میزان پلی فنول از عصاره چای سبز توسط جان و همکاران (۲۰۰۷) انجام گرفت. در این تحقیق عصاره گیری از چای سبز خشک شده بر اساس سه روش معمول و یک روش نوین (HHP) صورت پذیرفت. روش های معمول شامل: عصاره گیری در دمای اتاق^۴، فراصوتی^۵ و بازتاب حرارتی^۶ و روش نوین فشار هیدرواستاتیک بالا^۷ و مدت زمان انجام عملیات عصاره گیری برای هر یک از روش های ذکر شده بترتیب: ۲۰ ساعت، ۹۰ دقیقه، ۴۵ دقیقه و یک دقیقه بود. با بررسی درصد پلی فنول موجود در عصاره های بدست آمده بر اساس روش استاندارد مقادیر نزدیک به هم مشاهده گردید (ایزو، ۱۹۹۴). اما با توجه به اینکه مدت زمان انجام فرآیند تعیین مقدار پلی فنول موجود در چای سبز در روش HHP بسیار کمتر از سایر روش ها می باشد و همچنین این روش ایمن تر، نیازمند به نیروی کارگری کمتر و سازگار با محیط زیست است، لذا بسیار مورد توجه صنایع غذایی و داروسازی قرار خواهد گرفت.

مقایسه میزان پلی فنول و کافئین در عصاره چای سبز به روش مایکروویو با دیگر روش های معمول انجام شده است. در این تحقیق پس از ترکیب پودر چای سبز خشک شده با یک حلال مناسب،

^۳epicatechin EC, epicatechingallate ECg, epigallocatechin EGC, and epigallocatechingallate EGc

^۴Extraction at room temperature

^۵Ultrasonic extraction

^۶Heat reflux extraction

^۷High hydrostatic pressure extraction method

نام کاتچین هستند که خواص فیزیولوژیکی و دارویی زیادی دارد. کاتچین موجود در چای سبز روی اسید چرب و سوخت و ساز بدن در ناحیه ماهیچه ها تاثیر می گذارد و در نتیجه باعث طولانی تر شدن مدت فعالیت و خسته نشدن انسان می گردد. عصاره چای سبز سرشار از آنتی اکسیدان پلی فنولها است. لذا اندازه گیری میزان پلی فنول موجود در عصاره چای سبز بسیار مورد توجه واحدهای تولیدی و از سوی دیگر بازارهای مصرف این محصول می باشد (براب و همکاران، ۲۰۰۵؛ بلومنتال، ۲۰۰۳). خشک کردن سریع و کامل، به حفظ رنگ، مواد معطر و مؤثر گیاه کمک می کند. با توجه به اینکه گیاهان تازه درصد رطوبت بالایی دارند (حدود ۷۰ درصد بر پایه تر)، به خاطر احتمال کپک زدگی نمی توان آنها را به مدت طولاتی نگهداری کرد و با استی رطوبت آنها را به حدی رساند که در مدت نگهداری کپک نزنند (حدود ۱۰ درصد بر پایه تر). تفاوت بین محصولات چای سیاه با سبز در این است که در فرآیند تولید چای سیاه پلاسیدن و تختیر کردن برگ چای صورت می پذیرد، در حالی که چای سبز فقط از خشک کردن سریع برگ های چای به دست می آید. محدود کردن زمان خشک کردن در تثبیت میزان مواد مؤثر موجود در آن و رنگ محصول نهایی تأثیر بسزایی دارد (فنگ و تانگ، ۱۹۹۸). تلاش ها در جهت رسیدن به کمترین زمان خشک کردن همراه با کمترین خسارت به ترکیبات پلی فنولی چای سبز صورت می پذیرد.

زیتون و همکاران (۲۰۰۹) اثر دمای خشک کردن و مدت زمان انبارداری چای سبز خشک شده را در میزان تغییرات مواد مؤثر موجود در آن بررسی کردند. محصول اولیه مورد آزمایش از دو واریته Arab و Rengit تهیه گردیده و خشک کردن در دو شرایط متفاوت، یکی بلا فاصله پس از برداشت و دیگری پس از منجمد نگه داشتن^۸ محصول به مدت دو هفته قبل از خشک کردن صورت پذیرفت. خشک کردن در دماهای ۴۰، ۵۰ و ۶۰ درجه سلسیوس با استفاده از یک خشک کن مواد غذایی خانگی^۹ انجام شد. پارامتر های کیفی اندازه گیری شده شامل: فعالیت های آنتی اکسیدانی، میزان پلی فنول کل و آنتو سیانین های کل در عصاره چای سبز خشک شده بودند. نتایج این تحقیق نشان دادند که تغییر دمای خشک شدن تأثیر معنی داری در میزان تغییرات پلی فنول کل دارد.

نصیری راد و همکاران (۱۳۸۷) اثر دما و مدت زمان دم آوری چای سبز و همچنین فصل برداشت این محصول را در میزان ترکیبات پلی فنول موجود در عصاره چای سبز دم آوری شده بررسی نمودند. دماها و زمان های دم آوری بترتیب: ۷۰، ۶۰ و ۸۰ درجه سلسیوس و ۵، ۱۰ و ۱۵ دقیقه و فصول برداشت بهار، تابستان و پاییز بودند. خشک کردن برگ های چای سبز با استفاده از آن به مدت ۲۰ دقیقه با دمای ۱۱۰ درجه سلسیوس انجام گرفت. نتایج این تحقیق نشان دادند که تغییرات زمان دم آوری و فصول برداشت بترتیب در

^۱After harvesting

^۲Food dehydrator

چای وابسته است. جوانه‌های گیاه چای محتوی غلظت بالایی از مواد ضروری سازنده طعم چای می‌باشند و بیشتر غلظت آنها در جوانه‌ای است که در حال باز شدن است و در برگ‌ها کمتر و در ساقه به کمترین حد می‌رسد. هدف از برداشت کنند همه جوانه‌هایی است که دو برگ و یک جوانه یا سه برگ و یک جوانه بوجود آورده‌اند. وقتی که مولفه‌های کیفی چای مدنظر باشند، مرغوب ترین چای می‌تواند از ساخساره‌های لطیف دارای دو تا سه برگ آب دار تولید شود. در برگ چینی دستی علاوه بر شرایط فیزیکی ساخساره‌ها، روش جمع‌آوری و انتقال ساخساره‌ها نیز بر کیفیت چای ساخته شده موثر است. در اثر هرس‌های مختلف مخصوصاً هرس سالیانه، از کنار برگ‌هایی که روی شاخه سال قبل باقی مانده اند جوانه برگی شروع به رشد می‌نماید. شکل برگ اولی که روی جوانه‌ها ظاهر می‌گردد با شکل برگ‌هایی که بعداً روی شاخه جوان ظاهر می‌گردد متفاوت است. بطوری که این برگ‌ها بسیار کوچک بوده دارای کناره‌های صاف و فاقد دندانه و انتهای برگ نیز گود می‌باشد. پس از ظاهر شدن اولین برگ، معمولاً حدود ۵ برگ می‌رویند که این برگ‌ها پهن و نوک نیز بوده و دارای ظاهری کشیده و کناره‌های مضرس می‌باشند که بصورت مارپیچ ساقه را فرا می‌گیرند. بطوری که این ۵ برگ دوبار ساقه را دور می‌زنند و در نتیجه برگ ششم در بالای برگ اول ظاهر می‌گردد. با شروع فصل بهار دوره رشد و فعالیت جوانه‌ها آغاز می‌گردد. در این فصل جوانه‌های در حال خواب سال گذشته شروع به فعالیت می‌نمایند.

به منظور جلوگیری از تخمیر، تغییر رنگ و پژمردگی محصول، زمان بین برداشت و خشک کردن محصول باید در فاصله زمانی کم صورت پذیرد.

۲-۲- آزمایش‌های خشک کردن

در این تحقیق، روش انجام آزمایش‌های خشک کردن بصورت لایه نازک بود. توده لایه نازک محصول، ضخامتی از محصول می‌باشد که دما و رطوبت نسبی هوای خشک کننده در هنگام عبور از آن تغییر نمی‌کند (جایاس و همکاران، ۱۹۹۱). شرایط محیطی آزمایش شامل: رطوبت نسبی بین ۴۰ تا ۴۵ درصد و دمای هوای محیط در بازه دمای اتاق ۲۰ تا ۲۵ درجه سلسیوس بود. آزمایش‌ها توسط یک خشک کن لایه نازک آزمایشگاهی ساخته شده در گروه مهندسی ماشین‌های کشاورزی دانشگاه تهران (حسین پور و همکاران، ۲۰۱۱) صورت پذیرفت (شکل ۱). در این خشک کن از یک بادیزن گریز از مرکز (BEF-25/25F4T) با توان ۱/۴ اسب بخار و دبی حجمی ۶۳۰۰ مترمکعب بر ساعت جهت ایجاد جریان هوا استفاده شده است. چهار المتن حرارتی: یک المتن ۷۵۰ واتی در نزدیکی بادیزن بعنوان پیش گرمایشی و سه المتن ۲۰۰۰ واتی به عنوان گرم کننده جریان هوا استفاده گردیدند. حسگرهای دما در سه نقطه ابتداء و انتهای سینی نمونه (PT100) و یک نقطه در

محلول در مایکروویو قرار گرفت. مدت زمان قرارگیری در مایکروویو (min)، درصد حلال مورد استفاده (Ethanol concentration) نسبت محلول به مقدار چای سبز استفاده شده (ml/g) و مدت زمان خیساندن چای سبز در دمای اتاق قبل از ترکیب نمودن با حلال (min) بررسی گردید. میزان پلیفنول و کافئین استخراجی از عصاره و میزان اختلاف آنها با روش‌های معمول اندازه‌گیری شد. در نهایت این نتیجه حاصل گردید که روش مذکور افزایش ۶ و ۱۰ درصدی بترتیب برای میزان استخراج پلیفنول و کافئین از عصاره چای سبز داشت. همچنان در مدت زمان قرارگیری ۴ دقیقه در مایکروویو و حلال ۵۰ درصدی اتانول و نسبت محلول به وزن خشک نمونه چای سبز ۲۵ میلی لیتر به گرم بیشترین میزان استخراج پلیفنول و کاتچین حاصل گردید. خیساندن به مدت حداقل ۴ دقیقه نمونه اولیه قبل از شروع آزمایش بترتیب موجب افزایش ۲۸ و ۳/۵ درصدی مقدار پلیفنول و کاتچین گردید (بان و همکاران، ۲۰۰۳).

یکی از فرآیندهای مهم در زمینه تثبیت میزان مواد موثر در گیاهان در طول ذخیره سازی و انبارداری، غیرفعال کردن آنزیم می- باشد. این عمل در یک پروسه دمای بالا و زمان مشخص صورت می- پذیرد (گرامزا و همکاران، ۲۰۰۵ و وانگ و همکاران، ۲۰۰۰).

در زمینه بررسی میزان پلیفنول چای سبز که از اصلی ترین پارامترهای تعیین کیفیت این محصول است، تحقیقات بسیاری صورت گرفته است، هدف از پژوهش حاضر، تعیین ارتباط بین تغییرات شرایط اولیه خشک کردن شامل: دمای خشک کردن و سرعت جریان هوا در خشک کن از نوع بستر نازک با مدت زمان تغییرات محتوای رطوبتی محصول در حین خشک شدن و میزان پلیفنول عصاره محصول خشک شده می‌باشد.

۲- مواد و روش‌ها

۲-۱- تهیه محصول اولیه

برای شروع آزمایش، برگ‌های تازه چای سبز از مزارع واقع در شهر تنکابن ایران (۲۳۰ کیلومتری ساری مرکز استان مازندران) تهیه گردیدند. نژاد بوته چای را با توجه به ظاهر برگ، کیفیت آن، مقاومت به فاکتورهای مهمی از قبیل سرما و خشکی و همچنین ارتفاع رشد به سه نژاد عمده چینی، آسامی، و نوع هیبریدی یا دو رگه تقسیم بندی می‌کنند. دو نژاد چینی و آسامی از نظر گیاهشناسان نژادهای رسمی هستند.

- نژاد چینی *Camellia sinensis*

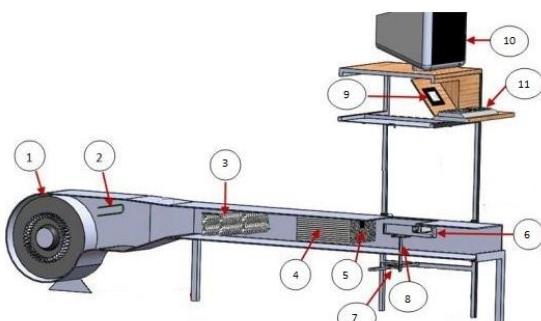
- نژاد آسامی (منطقه آسام هند) *Camellia assamica*

بر اساس مشخصات ظاهری نمونه‌های آزمایشی و ارتفاع رشد بوته محصول (بین ۵۰ الی ۷۰ سانتی‌متر)، نژاد بوته چای مورد آزمایش از نوع دورگه یا همان هیبریدی می‌باشد.

قسمت مورد استفاده بوته چای برگ‌های این گیاه می‌باشد کیفیت نهایی چای ساخته شده به انواع مواد تشکیل دهنده برگ

نمای رو برو نمای جانبی

شکل (۱): خشک کن آزمایشگاهی مورد استفاده: ۱- فن، ۲- المنت پیش گرمکنی، ۳- المنتهای حرارتی، ۴- لوله های مستقیم کننده، ۵- حسگرهای دما و سرعت هوا، ۶- حسگر دما، ۷- لودسل، ۸- صفحه پلتفرم (محل قرارگیری نمونه)، ۹- HMI، ۱۰- صفحه نمایش، ۱۱- صفحه کلید

۳-۲- عصاره گیری و اندازه گیری ترکیبات آنتی اکسیدانی

پس از تهیه نمونه خشک شده چای سیز، جهت استخراج عصاره آن ابتدا بایستی نمونه را پودر نمود. برای انجام این کار از یک آسیاب کن برقی استفاده گردید. نمونه ها را به مدت ۱۰ ثانیه در درون آن قرار داده و سپس جهت تعیین یک نمونه پودری با اندازه های استاندارد از یک الک ۵۰۰ میکرونی استفاده گردید (چن و همکاران، ۲۰۰۶). عصاره گیری براساس روش ارائه شده در استاندارد ISO 14502-1 صورت گرفت. در این روش ابتدا ۰/۲ گرم از پودر نمونه تهیه شده توسط یک ترازوی با دقیقاً ۰/۰۰۱ گرم وزن شده و سپس ۵ میلی لیتر از محلول متانول ۷۰ درصد به نمونه اضافه شد. جهت استخراج عصاره، محلول تهیه شده به مدت ۱۰ دقیقه در دمای اتاق توسط یک همزن مغناطیسی تحت لرزش قرار می گرفت. پس از جدا نمودن محلول بالای نمونه، این مراحل مجدداً تکرار می شد تا در نهایت ۱۰ میلی لیتر عصاره از مقدار نمونه خشک اولیه، حاصل گردید (استاندارد، ISO 14502-1).

با توجه به اینکه اندازه گیری مقادیر پلی فنول ها بر اساس خواندن میزان جذب نمونه ها توسط دستگاه اسپکتروفتومتری و قرار گیری در منحنی استاندارد کالیبراسیون است، بنابراین محلول های استاندارد

دمای محیط (LM35) قرار گرفته اند. اندازه گیری بدون وقفه وزن نمونه ها توسط یک حسگر خمشی نیرو (Model 1004 Tedea, Huntleigh) با دقیقاً ۰/۰۰۱ گرم و قابلیت اندازه گیری وزن تا سه کیلوگرم انجام پذیرفت. جهت کنترل صحت سرعت جريان هوا، آزمایشگاهی با استفاده از یک حسگر دستی اندازه گیری سرعت مدل TESTO 405-V1 با دقیقاً ۰/۰۱ متر بر ثانیه در انتهای سینی نمونه ها و در فواصل زمانیک دقیقه ای صورت پذیرفت و نوسانات سرعت در حد قابل قبولی بدست آمد. تمام داده های اندازه گیری شده شامل: دما، سرعت جريان هوا، وزن نمونه و زمان سپری شده در طول آزمایش از طریقیک PLC و الگوریتم نوشته شده در محیط MATLAB 7.7 (Mathworks, Natick, MA) در ریانه ذخیره گردیدند.

برای تنظیمات شرایط اولیه آزمایش که شامل: تنظیم دما، سرعت هوا و سفر کردن لودسل بود، از یک صفحه HMI(FV035ST-C10) استفاده شد تا اجرای گرافیکی دستورات امکان پذیر باشد.

در این تحقیق، تیمار دما در پنج سطح دمایی ۵۰، ۵۵، ۶۰، ۷۰، ۸۰ درجه سلسیوس و تیمار سرعت جريان هوا در سه سطح ۱، ۰/۵ و ۱/۵ متر بر ثانیه انجام گرفت. شرایط مورد نظر هر آزمایش شامل دما و سرعت جريان هوا تنظیم شدند. خشک کردن تا زمان رسیدن رطوبت نمونه ها به حالت تعادل و ثابت ماندن وزن نمونه ها ادامه یافت.

در پایان هر آزمایش، به منظور به دست آوردن رطوبت نهایی، برگه های چای سیز در داخل یک آون در دمای ۱۰/۵ درجه سلسیوس و به مدت ۲۴ ساعت، قرار گرفتند (آواک، ۱۹۹۰). در نهایت، رطوبت نمونه طی خشک شدن به وسیله فرمول (۱) محاسبه شد و براساس فرمول (۲) نسبت های رطوبتی برای هر لحظه از آزمایش تعیین گردیدند.

$$M_d = \frac{W_w - W_d}{W_d} \quad (1), \quad MR = \frac{M_t - M_s}{M_o - M_s} \quad (2)$$

که M_d : میزان رطوبت بر پایه خشک (d.b.)
 W_d : وزن محصول تر (گرم)
 M_t : نسبت رطوبت اولیه
 M_o : رطوبت در لحظه جاری
 M_s : رطوبت تعادلی

ثبت گردید. اثر تغییرات دما و سرعت جریان هوا بر روی محتوای رطوبتی در طول مدت زمان خشک شدن محصول در شکل (۲) مشهود است. فرآیند خشک کردن تا رسیدن رطوبت نمونه‌ها به مقدار تعادلی ادامه یافت. رطوبت اولیه نمونه‌ها در ابتدای انجام آزمایش، بین ۷۰ تا ۷۵ درصد (برایه تر) بود و در پایان آزمایش به هفت تا ۱۰ درصد رسید. در تحقیقی که فرآیند خشک شدن چای جهت تولید چای سیاه را مورد بررسی قرار دادند (تمپل و باکستل، ۲۰۰۱)، نیز مقادیر رطوبت اولیه با تحقیق انجام شده برابر بوده، ولی رطوبت نهایی کمتر از مقدار به دست آمده در این تحقیق (دو نیم تا سه درصد بر مبنای تر) گزارش شد. علت آن این است که فرآیند خشک کردن در تولید چای سیز در مدت زمان طولانی‌تر و دمای کمتر نسبت به چای سیاه انجام می‌گیرد. داده‌های بدست آمده بوسیله آزمایش فاکتوریل با دو فاکتور دمای خشک کن (در پنج سطح ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ درجه سلسیوس) و سرعت هوای خشک کن (درسه سطح ۰/۵، ۱ و ۱/۵ متر بر ثانیه) براساس طرح بلوک‌های کامل تصادفی تجزیه و تحلیل شده و نتایج در جدول‌های ۱ تا ۴ آورده شده اند.

مطابق با جدول تجزیه واریانس (جدول ۱)، اثر تیمار، سرعت و دما برای هر دو حالت نیم خشک شدن و خشک شدن کامل در سطح ۱٪ معنی‌دار شده است. در حالی که اثر تکرار در هیچ کدام معنی‌دار نیست. همچنین اثر متقابل دما و سرعت جریان هوا برای خشک شدن کامل نیز در سطح ۱٪ معنی‌دار می‌باشد. بر اساس جداول ارائه شده مربوط به آزمون چند دامنه‌ای دانکن، با افزایش سرعت جریان هوای خشک کن و همچنین افزایش دمای هوا، مدت زمان فرآیند خشک شدن کاهش می‌یابد و همان‌طور که در جداول ۲ و ۳ مشاهده می‌گردد، اختلاف زمان خشک شدن در حالت خشک شدن کامل در دما و سرعت بالاتر بیشتر می‌باشد.

همان‌طور که در شکل (۳) مشاهده می‌گردد، اختلاف زمانی در خشک کردن در دماهای پایین‌تر (دماهای ۵۰ و ۶۰ درجه سیلیسوس) بسیار زیاد است، در حالی که در دماهای بالاتر (دماهای ۷۰، ۸۰ و ۹۰ درجه سیلیسوس) مدت زمان خشک شدن به هم نزدیک است. همچنین اثر تغییرات سرعت جریان هوا در دماهای بالاتر تاثیر چندانی بر مدت زمان خشک شدن نمی‌گذارد. علت این مشاهدات را میتوان این گونه بیان نمود که با توجه به اینکه از دست دادن رطوبت از سطح برگه‌های چای سیز بیشتر صورت می‌پذیرد و در دماهای پایین از شدت این عمل کاسته می‌شود، بنابراین افزایش سرعت جریان هوا می‌تواند عامل مؤثر در خروج رطوبت از سطح برگه در دماهای پایین‌تر باشد. نتایج کار بسیاری از محققین مشابه با موارد ذکر شده است (آغباشلو و همکاران، ۲۰۰۹؛ کایا و آیدین، ۲۰۰۹؛ پان و همکاران، ۲۰۰۳؛ سان و وودز، ۱۹۹۴).

گالیک اسید تهیه گردیدند. برای تهیه این محلول‌ها مقدار ۰/۵ گرم گالیک اسید را با ۱۰ میلی لیتر اتانول خالص مخلوط کرده و به حجم ۱۰۰ میلی لیتر رسانده تا محلول استوک ۵ گرم بر لیتر بدست آید. سپس در ۵ بالن ۱۰۰ میلی لیتری بترتیب ۱، ۲، ۳، ۵ و ۱۰ میلی لیتر از محلول استوک تهیه شده ریخته و به حجم ۱۰۰ میلی لیتر رسانیده شد تا محلول‌های استاندارد ۵۰، ۱۰۰، ۱۵۰، ۲۵۰ و ۵۰۰ میلی گرم بر لیتر گالیک اسید تهیه گردد. عصاره تهیه شده به رقت ۵۰ برابر رسانیده شد و ۰/۱ میلی لیتر از هر یک از محلول‌های استاندارد و عصاره رقيق شده در بالنهای جدأگانه ۰/۱ میلی لیتری ریخته و به هریک ۰/۵ میلی لیتر معرف فولین- سیکالت^۱ اضافه گردید. بالن‌ها تا ۸ میلی گرم با آب مقطر به حجم رسانده شدند. پس از اینکه محلول کاملاً مخلوط شد، با گذشت ۸ دقیقه میزان ۱/۵ میلی لیتر محلول سدیم کربنات ۸ درصد به محلول‌ها اضافه گردید. در نهایت پس از گذشت ۲ ساعت از آمده نمودن محلول‌ها و ظهور رنگ آبی در هر یک از آنها، جذب هر یک در مقابل نمونه شاهد در Shimadzu دستگاه طیف سنج نوری^۲ UV-VIS مدل ۱۶۰-PC در طول موج ۷۶۵ نانومتر قرائت گردید. با قرار دادن جذب نمونه‌ها در منحنی استاندارد، مقدار میلی گرم پلی فنول آنها بر حسب گالیک اسید بدست آمد.

۴-۲- بررسی اثر دما و سرعت جریان هوای خشک

کن بر مدت زمان خشک شدن و مقادیر پلی فنول

برای بررسی اثر تغییرات دما و سرعت جریان هوای درون خشک کن، مقادیر مدت زمان رسیدن نمونه‌ها به محتوای رطوبتی ۵۰ درصد و ۱۰ درصد در طول انجام آزمایش‌ها که بترتیب مدت زمان نیم خشک شدن و خشک شدن کامل را نشان می‌دهند، عنوان داده‌های مورد نیاز برای آنالیز آماری استفاده گردیدند. همچنین از میزان پلی فنول بدست آمده از هر نمونه که بر حسب میلی گرم به ازای هر گرم ماده خشک می‌باشد نیز بعنوان یک پارامتر واپسیه شرایط مختلف خشک شدن استفاده گردید. در نهایت، این آزمایش به شکل فاکتوریل و در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی و در سه تکرار انجام و داده‌ها توسط نرم افزار SPSS V.19 تجزیه و تحلیل گردیدند. دو تکرار برای استخراج میزان پلی فنول مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

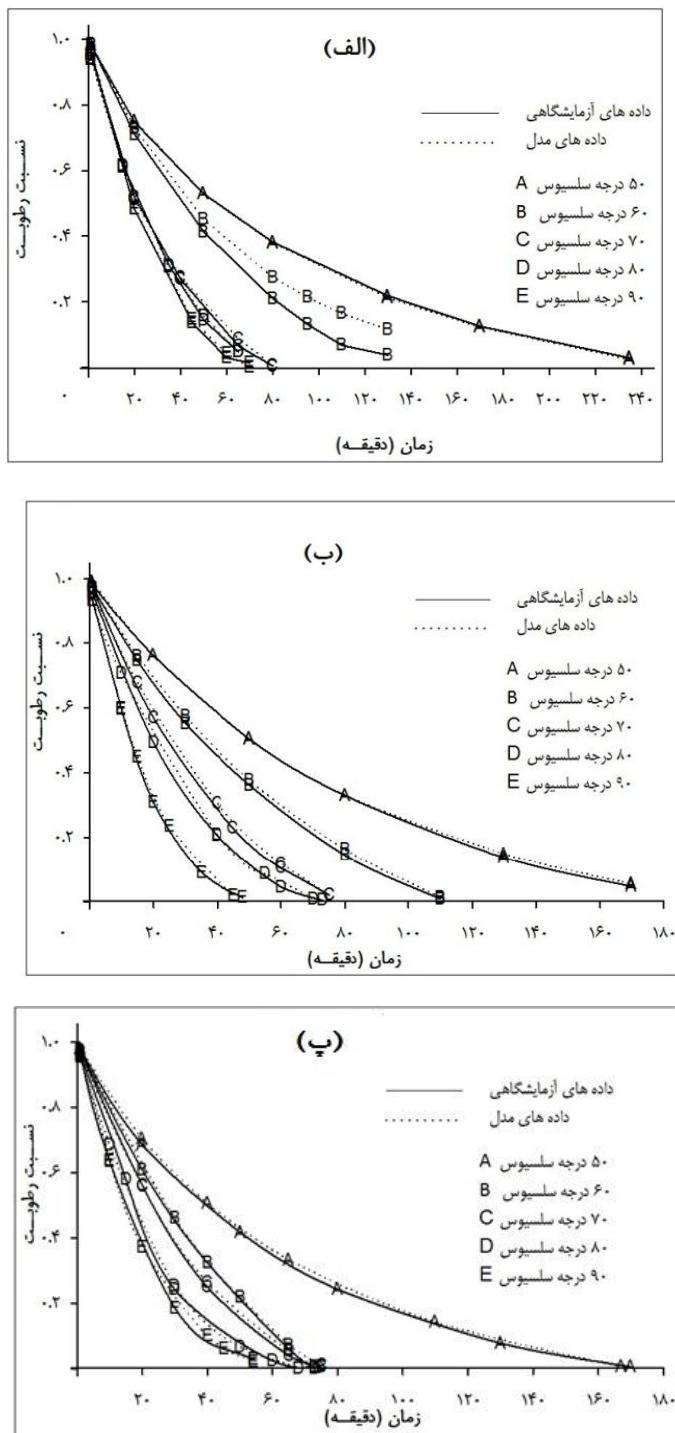
۳- نتایج و بحث

۳-۱- بررسی اثر عوامل موثر خشک کن در مدت زمان خشک شدن

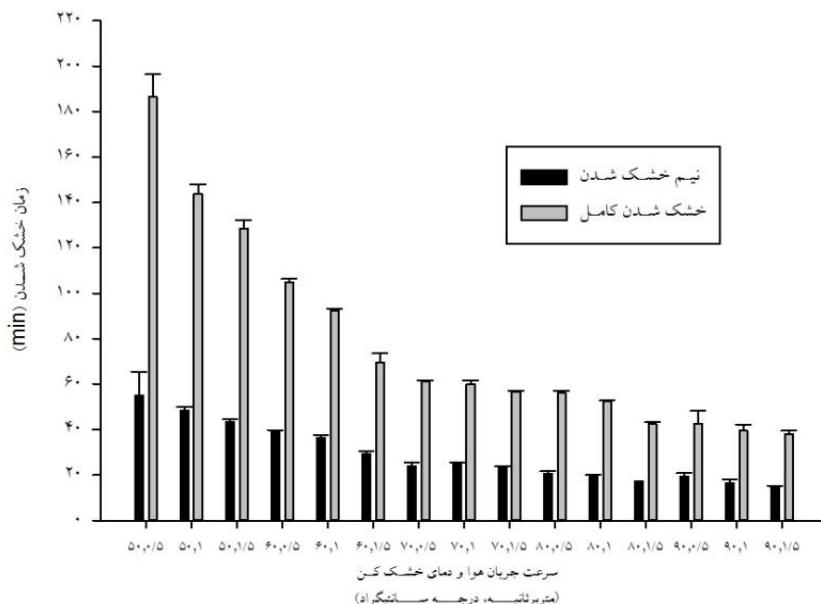
مدت زمان رسیدن نمونه در حال خشک شدن به محتوای رطوبتی ۵۰ درصد و ۱۰ درصد در شرایط مختلف آزمایشی محاسبه و

¹Folin-Ciocalteu

²Spectrophotometry

شکل (۲): مقایسه منحنی خشک شدن براساس داده های آزمایشگاهی با مدل نیوتونی برتر (میدیلی و همکاران) در سرعت (الف) ۰/۵، (ب) یک و پ) ۱/۵ متر بر ثانیه در دماهای مورد آزمایش.

شکل (۳): منحنی تغییرات مدت زمان خشک شدن در سرعت و جریان هوای مختلف خشک کردن

جدول (۱): تجزیه واریانس مدت زمان خشک شدن بر اساس دو فاکتور سرعت و دمای هوای خشک کن

خشک شدن کامل				نیم خشک شدن				درجات آزادی	منابع تغییرات
F	میانگین مربعات	مجموع مربعات	F	میانگین مربعات	مجموع مربعات				
۱۴۰/۰۹۴*	۱۸۵۲۶۶۲۵/۳۹۷	۸۱۲/۹۶۶	۱۶/۰۴۳*	۱۵۲۹۱۲۲/۸۴۷	۲۴۴۶۵۹۶۵/۵۵۶	۱۶	تیمار		
۱/۷۶۱ns	۲۳۳۰۶۸/۸۸۹	۴۶۶۱۳۷/۷۷۸	۰/۷۰۸ns	۶۷۵۲۸/۶۲۲	۱۳۵۰۵۷/۲۴۴	۲	تکرار		
۵۵/۰۷۵*	۷۲۸۷۷۲۷۵/۲۸۹	۱۴۵۷۴۵۵۰/۵۷۸	۵/۴۳۳*	۵۱۷۸۳۰/۷۵۶	۱۰۳۵۶۶۱/۵۱۱	۲	سرعت		
۵۰/۰۰۲*	۶۷۰۸۴۰۵۷/۸۱۱	۸۱۲/۶۸۳	۵۹/۸۶*	۵۷۰۵۵۸۴/۵۲۲	۲۲۸۲۲۳۳۸/۰۸۹	۴	دما		
۱۲/۴۷۹*	۱۶۵۱۱۳۵/۸۴۴	۱۳۲۰۹۰۸۶/۷۵۶	۰/۶۲ns	۵۹۱۱۳/۵۸۹	۴۷۲۹۰۸/۷۱۱	۸	سرعت × دما		
۱۳۲۲۱۵/۱۷۵	۳۷۰۴۸۲۴/۸۸۹		۹۵۳۱۴/۹۵۶	۲۶۶۸۸۱۸/۷۵۶	۲۸	خطای آزمایش			
	۹۱/۲۹۲			۸۱/۶۰۹	۴۵	کل			

*معنی دار در سطح ۱ درصد و ns غیر معنی دار

جدول (۲): مقایسه میانگین زمان خشک شدن در سرعت جریان هوای خشک کن بر اساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن (در سطح ۵٪)

سرعت جریان هوای خشک کن	مدت زمان نیم خشک شدن (min)	مدت زمان خشک شدن (min)	(m/s)
۶۶/۹۷۷۷a	۲۵/۴۳۴۴a	۱/۵	
۷۷/۶۱۳۳b	۲۹/۰۸۴۴ba	۱	
۹۰/۱۸۴۴c	۳۱/۶۴۸۸b	۰/۵	

جدول (۳): مقایسه میانگین مدت زمان خشک شدن در دمای هوای خشک کن بر اساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن (در سطح ۰/۵٪)

مدت زمان خشک شدن کامل (min)	مدت زمان نیم خشک شدن (min)	دماهی خشک کن (°C)
۴۰/۰۷۲۲۲a	۱۶/۶۷۴a	۹۰
۵۰/۲۵۷۴b	۱۹/۱۲۷۷ab	۸۰
۵۹/۲۵۹۲c	۲۴/۰۱۶b	۷۰
۸۸/۸۳۳۴d	۳۵/۰۲۲c	۶۰
۱۵۲/۸۷۰۳e	۴۸/۸۵۵d	۵۰

۱/۵ متر بر ثانیه) براساس طرح بلوک کامل تصادفی تجزیه و تحلیل شده و نتایج در جدول‌های (۵) تا (۷) آورده شده اند.

با توجه به جدول تجزیه واریانس (۵)، اثر تیمار و دما بر میزان پلی فنول استخراجی در سطح ۰/۱٪ معنی دار شد. همچنین اثر تکرار و اثر متقابل سرعت و دما بر این میزان نیز در سطح ۰/۵٪ معنی دار گردید. در حالی که تغییرات سرعت به تنهایی تاثیر معنی داری در میزان تغییرات پلی فنول استخراجی نداشت. همانطور که در جدول مقایسه میانگین (۶) بر اساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن مشاهده می‌گردد، با افزایش دما تا ۸۰ درجه سیلیسوس، میزان پلی فنول استخراجی افزایش یافته است و در دمای بالاتر از ۸۰ درجه سیلیسوس این میزان کاهش می‌یابد. همچنین در جدول مقایسه میانگین (۷)، که اثر متقابل سرعت و دما با یکدیگر مقایسه شده است، دماهای متوسط (۷۰ و ۸۰ درجه سیلیسوس) در بالاترین دسته از نظر میزان پلی فنول قرار گرفته اند (شکل ۴).

۲-۳- بررسی تاثیر شرایط خشک کردن بر میزان پلی فنول استخراجی

با توجه به اینکه معرف فولین- سیکالتو ته نشینی نمی‌باشد و باعث تغییر رنگ زیادی در محلول بدون کاهش کیفیت محصول می‌شود. عنوان یک معرف مناسب برای تخمین فنول گیاهان بر اساس بازده رنگی، طیف امواج، زمان و دمای انجم فرآیند و تداخل طیفی استفاده میگردد و استاندارد گالیک اسید جهت کالیبراسیون می‌تواند توصیه گردد (سینگلتون و همکاران، ۱۹۹۹؛ سینگلتون و روسی، ۱۹۶۵).

نتایج حاصل از قرائت میزان جذب دستگاه توسط غلظت گالیک اسید با ضریب رگرسیونی مناسب کالیبره گردیدند ($R^2 = 0.998$). داده‌های به دست آمده به وسیله آزمایش فاکتوریل با دو فاکتور دمای خشک کن (در پنج سطح ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ درجه سلسیوس) و سرعت هوای خشک کن (در سه سطح ۱/۵، ۰/۵ و ۰/۱٪)

جدول (۴): مقایسه میانگین مدت زمان خشک شدن کامل در سرعت‌ها و دمای هوای خشک کن براساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن (در سطح ۰/۵٪)

زمان خشک شدن کامل (min)	تیمار بر اساس سرعت (m/s) و دماهی خشک کن (°C)
۳۸/۰۲۲۲a	سرعت ۱/۵ و دما ۵۰
۳۹/۵۱۱۱a	۵۰ و ۱
۴۲/۳۶۶۷ab	۶۰ و ۱/۵
۴۲/۶۸۳۳ab	۶۰ و ۱
۵۲/۳۶۶۷bc	۵۰ و ۰/۵
۵۶/۰۳۸۹c	۶۰ و ۰/۵
۵۶/۷c	۹۰ و ۰/۵
۶۰/۰۳۸۹cd	۷۰ و ۱
۶۱/۰۳۸۹cd	۷۰ و ۱/۵
۶۹/۳۷۷۸d	۷۰ و ۰/۵
۹۲/۳۸۸۹e	۹۰ و ۱
۱۰۴/۷۳۳۴f	۸۰ و ۰/۵
۱۲۸/۴۲۲۲g	۸۰ و ۱/۵
۱۴۳/۷۶۱۱h	۸۰ و ۱
۱۸۷/۴۲۷۸k	۹۰ و ۱/۵

خشک کردن را کاهش داد (گاراو و همکاران، ۲۰۰۷)، ولی با توجه به اینکه در این دماها از بین رفتن ماده موثر صورت می‌پذیرد، بنابراین بهترین حالت برای خشک کردن برگه چای سبز دمای ۸۰ درجه سیلیسوس و سرعت جریان هوای ۱ تا ۱/۵ متر بر ثانیه می‌باشد. با توجه به این که نتایج بدست آمده در این تحقیق از نظر میزان استخراج پلی فنول، با تحقیقات به عمل آمده در این زمینه مطابقت دارد (چن و همکاران، ۱۹۹۶؛ کاخار و ماجنو سدادتیر، ۲۰۰۲؛ لو و همکاران، ۲۰۱۲؛ مانزوکو و همکاران، ۱۹۹۸؛ پان و همکاران، ۲۰۰۳؛ تانیزاوا و همکاران، ۱۹۸۴)، بنابراین شرایط ذکر شده برای خشک کن مورد استفاده را می‌توان به عنوان معیاری برای رسیدن به محصول خشک شده با کیفیت مناسب دانست.

جدول (۶): مقایسه میانگین میزان پلی فنول در دمای هوای خشک کن بر اساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن (در سطح٪۰.۵)

تمیار	میزان پلی فنول (mg/gr)	دماهی خشک کن (°C)	میزان پلی فنول در دمای هوای خشک کن (mg/gr)
تکرار	۷/۵۴۲*	۵۳۹۱۸۹/۲۳	۵۷۴۵۴/۸۶۷
سرعت	۶/۱۴۷**	۳۱۲۱/۲	۳۱۲۱/۲
دما	۰/۵۲۳ns	۲۶۵/۶۳۳	۵۳۱/۲۶۷
سرعت × دما	۱۹/۱۷۶*	۹۷۳۸/۵۸۳	۳۸۹۵۴/۲۲۳
خطای آزمایش	۳/۶۵۵**	۱۸۵۶/۰۰۸	۱۴۸۴۸/۰۶۷
کل		۵۰۷/۸۴۳	۷۱۰۹/۸
			۴۷۰۵۶۸
			۳۰

جدول (۵): تجزیه واریانس میزان پلی فنول استخراجی بر اساس دو فاکتور سرعت و دمای هوای خشک کن

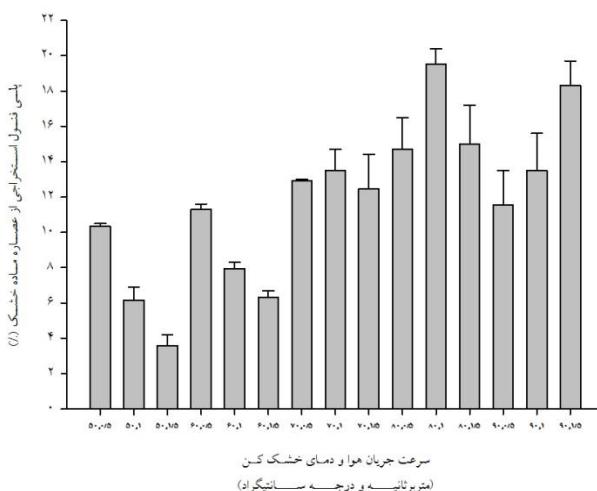
منابع تغییرات	آزادی	درجات آزادی	مجموع مربعات	میانگین مربعات	F
تیمار	۱۵	۵۷۴۵۴/۸۶۷	۵۳۹۱۸۹/۲۳	۷/۵۴۲*	۷/۵۴۲*
تکرار	۱	۳۱۲۱/۲	۳۱۲۱/۲	۶/۱۴۷**	۶/۱۴۷**
سرعت	۲	۵۳۱/۲۶۷	۲۶۵/۶۳۳	۰/۵۲۳ns	۰/۵۲۳ns
دما	۴	۳۸۹۵۴/۲۲۳	۹۷۳۸/۵۸۳	۱۹/۱۷۶*	۱۹/۱۷۶*
سرعت × دما	۸	۱۴۸۴۸/۰۶۷	۱۸۵۶/۰۰۸	۳/۶۵۵**	۳/۶۵۵**
خطای آزمایش	۱۴	۷۱۰۹/۸	۵۰۷/۸۴۳		
کل	۳۰	۴۷۰۵۶۸			

*معنی دار در سطح ۱ درصد، **معنی دار در سطح ۵ درصد، ns غیر معنی دار

همانطور که در شکل (۴) مشاهده می‌گردد، در دمای ۹۰ درجه سیلیسوس از میزان پلی فنول کاسته شده است که این نتیجه را میرساند که فرآیند از آستانه تخریب گذشته است که با نتیجه تحقیق لی و همکاران (۲۰۰۶) مطابقت دارد. با این که در نتایج قبل (شکل ۲) اشاره گردید که در دماهای بالا می‌توان مدت زمان انجام فرآیند و همچنین اثر تخریب مواد موثر ناشی از طولانی شدن زمان

جدول (۷): مقایسه میانگین میزان پلی فنول در سرعت‌ها و دمای هوای خشک کن براساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن (در سطح٪۰.۵)

تیمار براساس سرعت (m/s) و دمای خشک کن (°C)	میزان پلی فنول در ماده خشک (mg/gr)	سرعت ۱/۵ و دما ۵۰
۳۶ a		
۶۱/۵ ab	۵۰ و ۱	
۶۳ ab	۶۰ و ۱/۵	
۷۹/۵ abc	۶۰ و ۱	
۱۰۳/۵ bcd	۵۰ و ۰/۵	
۱۱۲ bcd	۶۰ و ۰/۵	
۱۱۵/۵ bcde	۹۰ و ۰/۵	
۱۲۲ bcde	۷۰ و ۱	
۱۲۴/۵ bcde	۷۰ و ۱/۵	
۱۲۹ bcde	۷۰ و ۰/۵	
۱۳۵ cde	۹۰ و ۱	
۱۴۷ cde	۸۰ و ۰/۵	
۱۵۰ de	۸۰ و ۱/۵	
۱۷۲ de	۸۰ و ۱	
۱۸۳ e	۹۰ و ۱/۵	

شکل (۴): اثر تغییرات سرعت و دمای هوا بر میزان پلی فنول استخراجی از عصاره چای سبز خشک شده

سرعت در میزان تغییرات این مواد معنی‌دار نشد. در دماهای پایین بعلت طولانی شدن زمان خشک شدن، میزان پلی‌فنول کاهش یافت. با افزایش دمای خشک کردن تا ۸۰ درجه سیلیوسوس، میزان پلی-فنول استخراجی از عصاره نیز افزایش یافت، ولی در دمای بالاتر از ۸۰ درجه سیلیوسوس این میزان کاهش یافت. علت این مشاهدات را می‌توان تخریب مواد موثر بر اثر طولانی شدن زمان خشک شدن و استفاده از دمای بالا دانست.

سپاس‌گزاری

نویسنده‌گان این مقاله از گروه مهندسی ماشین‌های کشاورزی دانشگاه تهران به جهت فراهم نمودن فضا و امکانات مناسب در طول انجام تحقیق، کمال تشکر و سپاس‌گزاری را دارند.

۴- نتیجه‌گیری

اثر شرایط مختلف مربوط به تنظیمات خشک کن از نظر دما و سرعت جریان هوا در حین خشک شدن برگ‌های چای سبز بر روی مدت زمان خشک شدن و میزان مواد موثر (پلی‌فنول) در محصول خشک شده بررسی گردید. با افزایش دما و سرعت جریان هوا، مدت زمان خشک شدن کاهش می‌یابد. اختلاف مدت زمان خشک شدن در بین دماهای بالا نسبت به دماهای پایین تر زیاد است و اثر سرعت جریان هوا در دماهای بالا ناچیز می‌باشد. افزایش سرعت جریان هوا در دماهای پایین، سبب تسهیل در خروج رطوبت از سطح برگ‌های چای سبز می‌گردد. تغییر دمای خشک شدن تاثیر معنی‌داری در میزان پلی‌فنول استخراجی از محصول خشک شده داشت، ولی اثر

منابع مورد استفاده

احمدلو، ن. چای سبز مرغوب را از کجا بشناسیم؟. هفته نامه سلامت (صنایع غذایی). ۲۶: ۳۱۱. ۱۳۸۹. www.salamat.ir.

خدادادی، ر. چای، چاپ اول، انتشارات دانشگاه تهران، صفحات ۳ و ۹. ۱۳۶۹.

نصیریزاد، ر.، م. ح.، حداد خدایپرست، ا. ح.، الهمیراد و ش. روfigری حقیقت. بورسی تغییرات میزان کل ترکیبات فنولیک در چای سبز ایرانی دم آوری شده. هجدهمین کنگره ملی علوم و صنایع غذایی ایران. ۱۳۸۷.

Aghbashlo, M., M. Kianmehr and H. Samimi-Akhijahani. 2009. Evaluation of thin-layer drying models for describing drying kinetics of barberries (*barberis vulgaris*). Journal of Food Process Engineering. 32(2): 278-293.

Berube, S., C. Pelletier, J. Dore and A. Tremblay. 2005. Effects of encapsulated green tea and Guarana extracts containing a mixture of epigallocatechin-3-gallate and caffeine on 24 h energy expenditure and fat oxidation in men. Journal of Nutrition. 94: 432-436.

Blumenthal, M. 2003. *The ABC Clinical Guide to Herbs*. Thieme Medical publishers. 512: 335-349.

- Chen C.C., L.L. Shi and C.C.Chen. 1996. *Effect of extraction temperature and time on polyphenol contents and composition and sensory quality of oolong tea infusion.* Food Sci. Taiwan.23: 285-298.
- Chen Q., J. Zhao, X. Huang, H. Zhang and M. Liu. 2006. *Simultaneous determination of total polyphenols and caffeine contents of green tea by near-infrared reflectance spectroscopy.* Microchemical Journal 83: 42–47.
- Feng H and J. Tang.1998. *Microwave finish drying of diced apples in a spouted bed.* Journal of Food Science. 63(4): 679-683.
- Garau M., S. Simal, C. Rossello, A. Femenia. 2007. *Effect of air-drying temperature on physic-chemical properties of dietary fibre and antioxidant capacity of orange (*Citrus aurantium v. Canoneta*) by-products.* Food Chemistry 104: 1014–1024.
- Gramza A., J. Korczak and R. Amarowicz. 2005. *Tea polyphenols-their antioxidant properties and biological activity-A Review.*Pol. J. Food Nutr. Sci. 14: 219-35.
- Hosseinpour, S., S. Rafiee and S.S. Mohtasebi. 2011. *Application of Image Processing to Analyze Shrinkage and Shape Changes of Shrimp Batch during Drying.* Journal of Drying Technology, 29(12): 1416-1438.
- International Standard Organization. 1994. *Determination of Individual Catechins and Total Polyphenols in Tea,* ISO TC 34/SC 8 N 444.
- International Standard Organization). 2003. Determination of substancescharacteristic of green and black tea. ISO 14502-1.
- Jayas, D.S., S. Cenkowski, S. Pabis and W.E. Muir.1991. *Review of thin layer drying and wetting equations.* Journal of Drying Technology, 9(3): 551-588.
- Jun X., SH. Deji, Z. Shou, L. Bingbing , L. Ye and Z. Rui. 2007. *Characterization of polyphenols from green tea leaves using high hydrostatic pressure extraction.* International Journal of Pharmaceutics 382: 139–143.
- Kaya, A and O. Aydin. 2009. *An experimental study on drying kinetics of some herbal leaves.* Energy Conversion and Management. 50: 118–124.
- Khokhar, S and S. G.M. Magnusdottir. 2002. *Total Phenol, Catechin, and Caffeine Contents of Teas Commonly Consumed in the United Kingdom.* J. Agric. Food Chem.50: 565-570.
- Li, B.B., B. Smith, and M.D.M. Hossain. 2006. *Extraction of phenolics from citrus peels. I. Solvent extraction method.* Separation and Purification Technology, 48: 182–188.
- Lou, Z., C. Er, J. Li, H. Wang, S. Zhu and J. Sun.2012. *Removal of caffeine from green tea by microwave-enhanced vacuum ice water extraction.* Analyticachimicaacta. 716: 49-53.
- Manzocco L., M. Anese, and M.C. Nicoli. 1998. *Antioxidant properties of extracts as affected by processing.* Lebensm.Wiss. -Technol. 31: 694-698.
- Pan X., G. Niu and H. Liu. 2003. *Microwave-assisted extraction of tea polyphenols and tea caffeine from green tea leaves.*Chemical Engineering and Processing 42: 129 -133.
- Singleton V. L., R. Orthofer and R.M. 1999. Lamuela-Raventos. *Analysis of total phenols and other oxidation substrates and antioxidants by means of Folin-Ciocalteu reagent.*Methods Enzymol. 299: 152-178.
- Singleton V.L. and J.A. Rossi. 1965. *Colorimetry of total phenolics with phosphomolybdic-phosphotungstic acid reagents.* Amer. J. Enol, 16: 144-58.
- Sun, D. W. and J.L. Woods. 1994. *Low temperature moisture transfer characteristics of wheat in thin layers.* Transactions of the ASABE, 37 (6): 1919-1928.
- Tanizawa, H., S. Toda, Y. Sazuka, T. Taniyama, T. Hayashi, S. Arichi, Y. Takino and I. Natural antioxidants. 1984. *Natural antioxidants.*
- Antioxidative components of tea leaf.* Chem. Pharm. Bull. 32; 2011-14.
- Temple, S.J and A.J.B. Boxtel. 2001. *Automatic Endpoint Determination for Batch Tea Dryer.* Journal of Agriculture Engineering, 58: 51-56.

Wang, H., G. Provan and K. Helliwell. 2000. *Tea flavonoids: their functions, utilisation and analysis*. Food Science & Technology 11: 152-60.

Zaiton, H., I. Suzila, M.M.B. Ahmed-Mahir, Y. Salmah and H. Chkzaini. 2009. *Quality of roselle tea as affected by drying temperature and storage time*. Prosiding Seminar Kimia Bersama.

Zimmermann, B. F., M. Gleichenhagen. 2011. *The effect of ascorbic acid, citric acid and low pH on the extraction of green tea: How to get most out of it*.Food Chemistry 124: 1543–1548.

Effects of Main Parameters of a Thin-Layer Dryer on Extraction of the Green Tea Poly Phenols and Drying Duration

M. Shahabi Ghoyonloe¹, Sh. Rafiee^{2*}, S. S. Mohtasebi² and S. Hosseinpour²

Received: 2 Nov 2013   Accepted: 24 Nov 2014

¹Department of Agricultural Machinery, University of Fedowsi Mashhad, Iran.

²Department of Agricultural Machinery, University of Tehran. Karaj, Iran.

*Corresponding author: shahinrafee@gmail.com

Abstract

In this study, the effects of drying air temperature and airflow rate on the drying duration of semi-dried and completely dried green tea were determined. Also, their effects on the ingredients of the extraction from green tea leaves were determined. Drying temperatures and airflow rates were: 50, 60, 70, 80 and 90 °C and 0.5, 1 and 1.5 m/s. The recorded data were: the drying duration and the amount of poly phenols available in the dried leaves extractions. A factorial statistical experiment was conducted by randomized complete block design. The results showed that with increasing temperature and drying airflow rate, the required time to reach half and completely dried samples are decreased. The variation in the airflow rate at high temperatures did not have any significant effect on drying duration. However, at the low temperatures the variation in airflow rate had significant influence on the drying duration. The amount of poly phenols extracted from green tea leaves dried at high temperatures was more than that for those dried at low temperatures. However, the airflow velocity did not show any significant effect on the ingredients of the extraction. Due to destruction of the ingredients of green tea at both high and low temperatures of dryer, it is recommended to use the average temperatures in drying process.

Keywords: Drying, Extraction, Green tea, Poly phenols, Medicinal plants